

HAYDER NAJI SHANBOOJ ALOLAIWI

TEZĂ DE DOCTORAT

METAPHORS OF THE AMERICAN CULTURE: LIFTING THE VEIL

AND PASSING THE COLOR-LINE OR, THE MULTICULTURAL DIMENSION OF RACIAL IDENTITY

(„METAFORE ALE CULTURII AMERICANE: RIDICÂND VĂLUL ȘI TRAVERSÂND LINIA CULORII,
SAU DIMENSIUNEA MULTICULTURALĂ A IDENTITĂȚII RASIALE”)

CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC: PROF.UNIV.DR EMIL SÎRBULESCU

REZUMAT

Identitatea și expresia culturală sunt testate în multe feluri de fenomenul globalizării. Cei care au ocazia de a participa activ la schimburile culturale mondiale înțeleg adesea că tot ceea ce înseamnă cultură este din ce în ce mai mult un proces în care un produs și sentimentul propriei lor individualități culturale îi fac receptivi la culturile altora. Dar cei care nu își pot permite să participe la schimb sau să se exprime, simt globalizarea ca un mecanism străin și se expun riscului inexorabil de a se închide într-o concepție îngustă a identității culturale care respinge diversitatea. Iar când această reacție negativă este exploatată politic sau exacerbată de alți factori, cultura devine rapid parte a conflictului.

Este important să ne amintim că africanii înrobiți au contribuit în mare măsură la colonizarea și dezvoltarea europeană a Americii. Dar nu a existat nimic care să sugereze de la început că acest lucru ar fi așa, iar sclavia ca instituție a început să se dezvolte lent, în mijlocul unor îndoieli și nenumărate controverse. Relatările istorice despre sclavie datează din vremea comerțului în sine, iar la mijlocul secolului al XX-lea cercetătorii s-au concentrat asupra scrierilor timpurii despre sclavie pentru a ilustra dezbaterile privind comerțul de sclavi care au avut loc în cadrul mișcărilor aboliționiste europene și americane. Cu toate acestea, studii mai recente au pus la îndoială multe dintre primele analize, deși aceste opinii revizuite nu au beneficiat încă de o diseminare mai largă în cărțile de istorie, mai ales din cauza lipsei de interes pentru comerțul transatlantic cu sclavi în predarea istoriei din întreaga lume.

Trei ideologii (sau mișcări) care acoperă aproximativ secolele al XIX-lea și al XX-lea vizează definirea identității americane: asimilaționismul din secolul al XIX-lea, teoria creuzetului (*melting-pot*), inițial dezvoltată de St Jean de Crèvecoeur, și multiculturalismul. Atât asimilaționismul, cât și teoria creuzetului se opun în mod deschis multiculturalismului. Multiculturalismul a existat întotdeauna în Statele Unite, dar nu a fost nici recunoscut, nici admis. În secolul al nouăsprezecelea, imigranții din cartierele metropolelor New York sau Chicago trăiau de mulți ani vorbind limba lor originală, și consumând produsele alimentare ale țării lor; totuși, bărbații au devenit treptat englezi prin muncă, iar la școală copiii au învățat limba majorității. Partidele politice s-au grăbit să-i voteze pe cei nou-veniți, promițându-le cetățenia americană. Ceea ce face ca la sfârșitul unei generații aceștia se aflau, în același timp, aproape de rădăcini și „integrați” în societatea americană, cu obiceiurile de consum și divertisment ale acesteia.

Cu toate acestea, ideologia dominantă a „inventat” la începutul secolului al XX-lea noțiunea de *melting-pot*, conform căreia imigranții și-au pierdut repede cultura pentru a se americaniza. În timpul unei perioade de imigrație foarte puternică (circa 1 milion pe an în jurul anului 1910), creuzetul părea liniștitor, chiar dacă a durat două sau trei generații pentru ca majoritatea imigranților să se căsătorească în afara grupului lor și să se integreze în societate. Limitarea imigrației în 1920 și 1924 a dus la o formă de integrare, fără presiunea noilor imigranți. De fapt, până în 1965, legea imigrației a dus la întoarcerea masivă a imigranților, originile variate ale imigranților fiind mai diverse decât înainte. În eseuul său „O America multiculturală: trăind într-o mare a diversității”, John A. Garcia se concentrează asupra realității și importanței multiculturalității în societățile moderne, pe care le consideră „înradăcinate în rasă și etnie” și pe care le definește drept „efort susținut de grupurile rasiale și etnice de a recupera, păstra și a obține recunoașterea identităților lor culturale distincte din societatea în ansamblu. [...] o rezistență la amalgamarea culturală a creuzetului american, care limitează numărul căilor care duc la o integrare reușită” (Garcia qtd în Harris 1995: 30).

Istoria colonială a Americii de Nord a fost una de cucerire și alianță: de cucerire pentru că era vorba de a atașa America pentru a realiza o Europă nouă, și alianță pentru că, deși subordonată cu cea a cuceririi, o dinamică de alianță între amerindieni și europeni caracterizează toată istoria colonială cu modalități, chiar diferențe radicale între actori și în funcție de vremuri. Aceste relații

coloniale erau pline de tensiuni, neînțelegeri și interpretări divergente între americanii nativi și europeni, în special în ceea ce privește chestiunea suveranității. Aceste divergențe au izbucnit în lumina semnării tratatelor care implicau transferuri de teritorii între puterile europene și implicarea națiunilor amerindiene. Un exemplu frapant al asimilionismului împins până la dizolvarea extremă și aproape completă în creuzetul american, americanii nativi sunt acum considerați membri cu drepturi depline ai societății multiculturale americane.

Diversitatea culturală este o bogăție considerabilă, o resursă inerentă rasei umane, care trebuie percepută și recunoscută ca atare. Pe de altă parte, nu există o dimensiune a valorilor între culturi: toate sunt egale în demnitate și în drept, indiferent de numărul de persoane care se referă la acestea sau de amploarea teritoriilor pe care se bazează. În esență, lumea noastră este o sincronizare a culturilor a căror coexistență și pluralitate formează omenirea. Este foarte urgent să punem acest zbor al culturilor în prim-planul răspunsului nostru global la marșul timpului, adică dezvoltarea.

Am abordat literatura americană, nu numai romane, ci și proiecții de dramă și filme, pentru a descoperi o bogăție de semnificații în simplitatea aparentă și pentru a-și determina poziția unică în contextul multicultural al „creuzetului” american. Am făcut totul pentru a da răspunsuri coerente la o serie de întrebări:

- (1) Cu mult timp în urmă, un sclav negru a încercat să înțeleagă Biblia: nu a reușit, deoarece cartea nu i-ar fi vorbit. Sclavilor li s-a refuzat în mod oficial accesul la cunoștințele cuprinse în paginile unei cărți. Două secole mai târziu, un afro-american a devenit primul președinte negru al Statelor Unite ale Americii. Între cele două momente, afro-americanii s-au luptat pentru mijloacele de a-și exprime specificul și să atingă universalitatea. Dacă așa stau lucrurile, care este gradul de acceptare și / sau toleranță a celuilalt negru de majoritatea albă?
- (2) America multietnică este o realitate care nu poate fi negată. Au fost și vor mai fi scrise studii despre impactul cultural al compoziției etnice a națiunii americane asupra literaturii sale. În aceste circumstanțe, cât de american este „americanul” din sintagma „literatura americană”? Și unde ne situăm noi în calitate de cercetători ai literaturii afro-americane?

- (3) Celebra afirmație a scriitorului afro-american Richard Wright că „negrul este metafora Americii”, iar definiția dată de W.E.B. Du Bois pentru America secolul al XX-lea: „Problema secolului al XX-lea este problema liniei culorii” poate fi considerată emblematică pentru înțelegerea fundalului cultural american. Care este răspunsul scriitorilor americani (albi) la provocarea alterității? Care este amploarea traficului de o parte și de alta a „liniei culorii”?
- (4) Dacă „a trece drept alb” a fost posibilă din cauza trasaturilor fizice naturale – rezultatul miscegenării – inversul a fost posibil și prin mijloace artistice. Cum au contribuit spectacolele gen *minstrelsy* la conturarea imaginii americanului de culoare?
- (5) Studiul meu este dedicat a două metafore definitorii: metafora vălului și metafora trecerii; în definiția celor două, voi aborda o serie de autori și scrieri, de la narațiunile africane americane sclave la Renașterea Harlem și scriitori de masă precum Mark Twain și William Faulkner. Care este, deci, percepția actuală a liniei de culoare?
- (6) Nu în ultimul rând, un capitol separat va fi dedicat metaforei vălului, așa cum se găsește în scrierile unor scriitori arabi americani selectați.

Chiar dacă romanele afro-americane de trecere sunt punctul de plecare și nucleul tezei noastre, noile povestiri despre sclavie (neo-slave narratives) de la sfârșitul secolului al XX-lea se referă doar la posibile conexiuni cu literatura altor grupuri etnice ale Americii multiculturale. Pe de altă parte, deși adjectivul „american” din titlu justifică extinderea discuției pentru a include și alți scriitori americani precum Fitzgerald și Faulkner, a trebuit să limităm discuția la un singur titlu pentru fiecare scriitor, în timp ce referințele teoretice și tehnice la alte genuri – muzical, dramă, film – au fost restricționate de limitările impuse de subiectul principal.

Ca o abordare de bază pentru discuția noastră asupra dimensiunilor multiculturale ale diversității rasiale în Statele Unite, am ales instrumentele literaturii comparative care caută ceva ce depășește limitele unui text literar unic. Aceasta deschide un vast domeniu de cercetare care, de fapt, nu are granițe limitate. Suntem conștienți de faptul că vom putea explora numai anumite piese din acest domeniu. Ne vom mulțumi cu trei aspecte: intertextualitatea, transtextualitatea și intermedierea. Discursul nostru critic se bazează pe presupunerea că literatura comparativă este o abordare metodică, căutând legăturile de analogie, rudenie și influență, și apropierea literaturii de alte zone de exprimare sau de cunoaștere sau fapte și texte literare, îndepărtate sau nu în timp sau

spațiu, cu condiția să aparțină mai multor limbi sau mai multor culturi, făcând parte din aceeași tradiție, pentru a le descrie, înțelege și gusta mai bine. De asemenea, am dezvoltat pe marginea direcțiilor descrise de astfel de autorități în domeniul literaturii comparative, printre care Djelal Kadir, Steven Tötösi de Zepetnek și Susan Bassnett, printre alții.

În ceea ce privește structura tezei, am decis o abordare aproape simetrică, în care cele două părți acoperă în egală măsură cele două subiecte principale propuse de titlu: *Metaphors of the American Culture: from the Talking Book to the Color-line—or, the Multicultural Dimensions of Racial Identity* („Metafore ale culturii americane: ridicând vălul și traversând linia culorii, sau Dimensiunile multiculturale ale identității rasiale”). Studiul este precedat de un Cuvânt Înainte, o Introducere, iar fiecare dintre cele două părți este împărțită în patru, respectiv cinci capitole, urmate de Concluzii și Bibliografie.

Introducere: „Moștenirea lui W.E.B. Du Bois—fundamentul istoric și social” (*The legacy of W.E.B. Du Bois—historical and social background*) oferă o imagine de ansamblu a condițiilor istorice și sociale în timpul anilor de sclavie și post-sclavie care au declanșat o mulțime de reacții din partea afro-americanilor – sclavi sau descendenți ai foștilor sclavi – atât la nivel de acțiuni concrete de protest împotriva oprimirii și discriminării în statele sudice și, la nivel literar, așa cum se vede în numeroasele autobiografii scrise, în povestiri și în secolul al XX-lea, în prezența unor teme similare în lucrările scriitorilor americani, dramaturgi și scenariști. Contribuțiile adesea citate ale patrimoniului afro-americanilor la identitatea americană, așa cum a fost formulată de W.E.B. DuBois – „darul poveștii și cântecului”, „darul sudorii și al forței fizice” și „darul Spiritului” – sunt atent analizate și corelate cu ceea ce Cornel West a numit „cele trei provocări de bază – „intelectuală, existențială și politică”. Toate aceste „daruri” și „provocări” au dat formă și definiție poziției pe care afro-americanii o au într-o țară numită fie „creuzet”, fie o societate multiculturală.

În aceste circumstanțe, mulți intelectuali și conducători africani americani, cum ar fi Du Bois, au refuzat să accepte distincții sociale și juridice bazate pe rasă și au inițiat Mișcarea Niagara (mai târziu s-a extins în NAACP—National Association for the Advancement of Colored People), dedicată promovării egalității rasiale, prin căutarea dreptății pentru cei afectați de violență motivată rasial și prin orice fel de discriminare, contestând legalitatea segregării, exprimând

relele unei societăți oarbe. Ei au denunțat deschis ipocrizia visului american, începând cu discursurile lui Frederick Douglass și W.E.B. Du Bois, până la discursul emblematic „Am avut un vis” al lui Martin Luther King Junior.

Nu este o surpriză că afro-americanii au ajuns la scurtă vreme să nu mai suporte discriminarea rasială, actele de violență privată și rasistă în masă, suprimarea dreptului la vot, viața economică și educația segregată și au hotărât să provoace și să schimbe în mod pașnic instituțiile și credințele rasiste. Mișcarea drepturilor civile a avut rezultate favorabile, iar activiștii și-au intensificat eforturile de a afirma identitatea afro-americană, ceea ce a făcut posibilă nașterea Mișcării Black Power și a Acțiunii Afirmative. Pe de altă parte, semnificația pe care o are negrul într-o societate predominant albă și natura negrului îi preocupa și pe activiștii negri care doreau să demonstreze că pe lista revendicărilor radicale ar trebui incluse chestiuni precum sexul și sexualitatea feminină. Considerăm că este important să menționăm pozițiile unor astfel de critici și analiști ca Devon Carbado, Mahassen Mgadmi sau Missy Dehn Kubitschek și am ajuns la concluzia că problemele actuale și realitatea opresivă sunt o dovadă a actualității și importanței subiecților în această selecție de romane și la compulsivitatea consemnării și analizării unor aspecte precum sclavia, rasismul, sexismul.

PRIMA PARTE: „De la cartea care vorbește a unui căpitan de corabie la a fi negru în America albă” (*From a Ship Captain's Talking Book to Being Black in White America*) este introdusă de o Argumentare și se dezvoltă în jurul a patru cuvinte-cheie: cartea care vorbește, linia culorii, dubla conștiință și vâlul, și tratează o serie de concepte – multiculturalism, rasă și rasism, *Middle Passage, passing* – esențiale pentru înțelegerea complexității literaturii afro-americane. Ceea ce este semnificativ este faptul că experiențele colective de discriminare și memoria rezistenței și asupririi au dat naștere în inima comunității afro-americane unor strategii de grup și perspective critice care vizează „dobândirea autonomiei și puterii” de către negri. Am considerat necesar să definim multiculturalismul ca o caracteristică a societății americane, să demonstrăm o eroare dovedită a teoriei „creuzetului”, dezvoltarea teoriei multiculturaliste și invizibilitatea ca figură de stil. Am elaborat, de asemenea, cu privire la semnificația rasei și rasismului, importanța sclaviei și a narațiunilor sclavilor și, la fel de important, și asupra fenomenului de „trecere” și traversarea liniei (de demarcație) a culorii.

CAPITOLUL 1: „America - un creuzet, sau o națiune multiculturală?” (*America – a melting-pot or a multicultural nation?*) definește astfel de noțiuni cheie ca *melting-pot* și multiculturalism, insistând asupra ideii că abordarea asimilaționistă exprimată prin ideea „creuzetului” a ordonat reformularea construcției națiunii. O afirmație inițială este că ambiguitatea termenului „multiculturalism” poate fi înțeleasă ca o descriere a unui fapt social, a unui model politic sau a unei ideologii. Aceste trei dimensiuni sunt, de fapt, legate deoarece politicile descrise ca fiind multiculturale au fost concepute pentru a răspunde unei serii de mișcări sociale care solicită forme specifice de integrare în structurile democrațiilor contemporane. Pe de altă parte, așa-numitul „creuzet cultural” sau, pur și simplu, „creuzet” apărut în Statele Unite, a încetat de mult să fie o explicație validă și completă. Sensul său metaforic în sens asimilaționist, în care imigranții „își pierd” distincțiile etnice și culturale, nu s-a dovedit a fi o opțiune viabilă, în special în SUA. Este un mit care s-a dovedit a fi o eroare pe care mulți o consideră o parte a ideologiei asimilaționiste în care grupurile culturale minoritare trebuie să renunțe la caracteristicile lor etnice pentru a participa pe deplin la instituțiile sociale, economice și politice ale țării în care aceștia emigrează.

Am urmărit conceptul de „creuzet” de la *Scrisorile unui fermier american* (1782) aparținând lui Saint John de Crèvecoeur, la piesa lui Israel Zangwill, *The Melting Pot* (1908). Semnificația multiculturalismului literar contemporan a fost determinată de respingerea în anii 1960 și 1970 a consensului asimilaționist liberal. Textele „multiculturale” s-au luptat pentru vizibilitate, iar citirea critică multiculturală a acestor texte poate investiga relația dintre identitățile tradiționale „vizibile” și „invizibile” folosite istoric pentru a aprecia identitățile umane în contextul culturii americane. Această metaforă a vizibilității / invizibilității a fost îmbrățișată din punct de vedere cultural, indicând o relație de putere care privilegiază diferențele vizibile prezente în afara grupului. În cele din urmă, etnia este un aspect funcțional al grupurilor care le permite să concureze, adesea folosind valori și credințe predeterminate (auto-afirmare, stereotipuri și stereotipuri negative ale celuilalt), pentru a-și consolida cazul.

CAPITOLUL 2: „Identitatea Americii prin oglinda rasială (*America’s identity through the racial mirror*) se ocupă de importanța studierii conceptului de rasă care, conform studiilor efectuate de Luke și Carrington, este asociat în mod obișnuit cu calități ereditare care se manifestă în distincții fizice vizibile. „Rasa” a fost înlocuită de categoriile de origine „locul nașterii”, „etnie” și

„cultură”. Când „rasa” nu este o categorie, ca în studiile sociologice, ea este „o semnificație a politicii de identitate relațională, un principiu fundamental al organizării sociale și al formării identității care îi determină pe oameni să acționeze în anumite moduri”. Rasismul există atunci când oamenii „acționează asupra ideologiilor de diferențiere a rasei; prin urmare, prejudecăți, excluziune, discriminare, slăbiciuni rasiale sau sentimente de înstrăinare, dislocare sau înstrăinare” – toate sunt consecințele practicilor sociale și juridice care îi „rasializează” pe alții. Astfel, „rasa” se referă atât la revendicarea unei identități, cât și la impunerea unei identități construite din punct de vedere istoric și social (denumite „altele” de către alții).

Un număr de teoreticieni – cum ar fi Sophie Body-Gendrot, Kwame Anthony Appiah, Homi Bhabha, Derrick A. Bell și alții – au scris despre conceptul de rasă și, treptat, a fost dezvoltată o teorie rațională critică. Lois Tyson subliniază că teoria rasei critice este o „nouă abordare a drepturilor civile” și, deși nu este adresată studiilor literare, poate fi utilă în interpretarea noastră de romane deoarece deschide ochii cititorului spre noi perspective asupra rasei și relațiilor umane care să fie luate în considerare în analiza literară. Încercarea de a înțelege relațiile umane este motivul pentru care majoritatea autorilor scriu și cititorii citesc mai mult. Delgado și Ștefancic au identificat până la șase teze de bază ale teoriei rasiale critice, revelatoare și necesare înțelegerii realității actuale și trecute din America. Acestea includ: (1) rasismul de zi cu zi, care este încă o practică comună americană, deși nu este atât de vizibilă; (2) convergența dobânzii care poate avea ca rezultat rasismul atunci când interesul financiar sau psihologic al majorității sau individului puternic se suprapune cu interesul minorității; (3) rasa ca parte a unei clasificări construite social, pe măsură ce se schimbă în funcție de presiunile politice, sociale și economice; (4) rasializarea diferențială, ceea ce înseamnă că toate caracteristicile rasiale ale unui grup minoritar sunt definite în moduri diferite în momente diferite, ca răspuns la nevoile de schimbare ale societății dominante; (5) intersecționalitatea care se referă la complexitatea identității individuale bazată pe intersecția rasei cu sexul, orientarea sexuală, clasa, apartenența politică și chiar istoria personală; (6) și vocea culorii care implică faptul că experiențele unui grup minoritar sunt, în general, mai bune și mai precis oferite de scriitori din grupul respectiv, dată fiind experiența lor directă.

În ceea ce privește experiența afro-americană, se face referire la poziția lui Alain Locke – în locul culturii care exprimă rasa din care provine, rasa este „un produs cultural” și viziunea sa

asupra asimilării culturale: chiar dacă o rasă relativ „pură” poate aparține unei cultură foarte amestecate și chiar dacă „amestecul de sânge” sau „asimilarea fizică” ar putea sau nu să însoțească sau chiar să preceadă asimilarea culturală, rasa în sine nu a fost nimic altceva decât un tip de cultură înțeles din punct de vedere al eredității culturale. Locke a înțeles afro-americanul ca pe un fel de „hibrid cultural”. Descriind rasa ca „gândul central al întregii istorii”, W.E.B. Du Bois a definit rasele ca fiind familii vaste „de ființe umane, în general de sânge și limbaj comun, întotdeauna cu o istorie, tradiție și impulsuri comune”. „Poporul negru american”, a susținut el, „trebuie să își cultive darurile rasiale pentru a livra un mesaj complet negru al întregii rase negre” către întreaga lume. Du Bois a îmbrățișat rasa ca pe o distincție ecologică între ființele umane, pentru a face apel la ridicarea culturală a rasei negre.

Capitolul 3: „Amintiri ale pasajului transatlantic și lupta pentru libertate” (*Memories of passage and the struggle for freedom*) analizează pe larg sistemul american de înrobire, definit de brutalitatea sa fizică, psihologică și sexuală. În consecință, fiii și fiicele foștii sclavi ai plantației și-au scris propriile lor experiențe de sclavie și în lucrări care acoperă toate genurile literare (ficțiune, dramă, poezie, memorii, autobiografie, non-ficțiune) nu au ezitat să-și manifeste demnitatea față de sistemul nedrept al sclaviei, susținând lupta pentru eliberarea din sclavie și emanciparea poporului afro-american. Am acordat o atenție considerabilă savantului și activistului de la Harvard, Louis Gates Jr., care a demonstrat că Renașterea europeană a însemnat nu numai răsturnarea artelor și marile descoperiri geografice, ci și extinderea imperiilor spaniole și britanice și, împreună cu aceasta, a sclaviei și eforturile susținute ale unor filosofi și politicieni europeni de renume pentru a justifica înrobirea africanilor liberi și a aduce argumente pentru a atesta natura subumană a negrilor.

După pasajul din transatlantic și momentul „cărții care vorbește”, literatura afro-americană a apărut într-o serie de forme, mai ales atunci când aboliționistii de culoare albă au încurajat scrierea și publicarea narațiunilor sclavilor sau atunci când sclavii afroamericani analfabeți au fost încurajați să le spună poveștile vieții unor scriitori care apoi le-au scris. Am dedicat un segment semnificativ din acest capitol povestirilor sclavilor care, de cele mai multe ori, depășesc categoria *slave narrative* și devin piese literare conștiente de sine, exprimând spiritul veacului, împărtășind preocupările reformatorilor și idealiştilor zilei.

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, rasa a fost văzută ca fiind predeterminată și nu generată. Potrivit lui Alain Locke, rasa este o combinație de valori, tradiții și caracteristici care, în cazul în care sunt modificate, inițiază o schimbare la nivel etnic (Locke 2012: 274). Această viziune asupra rasei este considerată funcțională și dinamică. Moștenirea nu este privită din perspectiva aspectelor fizice, păstrând o poziție pentru moștenire. Potrivit lui Locke, rasa este determinată de cultură, iar particularitățile unei anumite rase sunt dictate de cultură, schimbând direcția schimburilor dintre rasă și cultură. În opinia sa, grupurile etnice sunt rezultatul evoluției lor istorice, rasa fiind o componentă activă a culturii (*idem* 243).

În 1903, W.E.B. Du Bois a prezis problema majoră a noului secol, care a fost problema liniei de culoare (Du Bois, 1982: xi), cu riscuri majore pentru afro-americani, grav afectați de această problemă mai ales în primele două decenii ale secolului al XX-lea, când violența și discursul rasist au luat proporții care au fost considerate cele mai grave de la abolirea sclaviei (*idem* 77-78). Toate lucrările analizate demonstrează necesitatea de a lega analitic diferitele forme de stratificare socială pe care le observăm în lumea actuală și de a explora felul în care diferitele categorii se schimbă și se influențează reciproc. Este evident că următoarele referințe sunt strâns legate între ele: rasă, etnie, clasă socială, sex, vârstă, limbă.

Capitolul 4: „*Passing*, sau traversarea liniei culorii – definiții, utilizare, dimensiuni” (*Passing, or crossing the color-line—definitions, usage, dimensions*) reprezintă o discuție a manifestării fenomenului de „a trece drept alb”, atât ca fenomen social, cât și ca figură de stil. S-a estimat că zeci de mii de negri au traversat linia culorii, sau au trecut de la negru la alb, în special în anii 1880-1925, ani care au văzut publicarea multor narațiuni relatând acest fenomen. Dar istoria acestor povestiri nu poate fi limitată cu ușurință la această perioadă de timp îngustă. Aceste narațiuni nu pot fi asociate nici unei singure școli, regiuni sau rase ale scriitorilor. Conceptul și faptul de a trece, în multe privințe, provoacă metaforele esențiale ale convingerilor romantice „negre” și „albe”, conform cărora „fața” exterioară reflectă persoana interioară. Aceste două convingeri au consolidat regula „o singură picătură”, unică pentru Statele Unite. Atunci când examinăm narațiunile trecute, trebuie să ne amintim că modelele străine nu sunt disponibile: aceasta este o temă unică „americană”, cu literatură proprie, care se transformă într-un gen definit nu numai prin unicitatea subiectului său, ci și prin strategiile simbolice și structurale. Deși atât evenimentul literar, cât și adevăratul eveniment de trecere s-ar schimba în mod dramatic cu

eliberarea sclavilor în 1865, trebuie să ne amintim că trecerea nu numai că a ajutat niște negri cu pielea deschisă la culoare să treacă în statele libere, ci a permis și alte evadări în libertate în timpul perioadelor de reconstrucție și ale politicii Jim Crow.

Din cauza importanței secretului pentru succesul acestor treceri, a fost întotdeauna dificil pentru istorici să documenteze fenomenul. După cum s-a afirmat deja, ideea de trecere se bazează pe o regulă acceptată de fiecare stat pe rând în secolul al XIX-lea și a devenit "uniform acceptată" în anii 1920: o singură picătură de sânge „negru” face o persoană „negru”. Problemele de explicare a acestei reguli, nu diferă mult de problemele de explicare a „trecerii”, și se referă la problemele inerente ale sistemelor de gândire rasiale și rasiste americane. Prin urmare, acest studiu al individului care „trece” s-a axat adesea pe limbaj. Una dintre problemele întâmpinate a fost modul de a sublinia diversele probleme și istorii ale cuvintelor precum „Negru”, „trecere” și „American”.

Studiul de față, pe lângă concentrarea pe trecere, susține că există o istorie unică a narațiunii de trecere, care trebuie examinată separat, precum și împotriva și în cadrul acestor istorii mai largi. Deși atât evenimentul literar, cât și adevăratul eveniment de trecere s-a schimbat în mod dramatic o dată cu eliberarea sclavilor în 1865, trebuie să amintim că trecerea nu numai că a ajutat niște negri cu pielea deschisă la culoare să treacă în state libere, dar a permis și alte evadări în libertate în timpul perioadelor de reconstrucție și Jim Crow. Din cauza importanței secretului pentru succesul acestor treceri, a fost întotdeauna dificil pentru istorici să documenteze fenomenul. S-a estimat că zeci de mii au trecut linia sau au trecut de la negru la alb, în special în anii 1880-1925, ani care au văzut publicarea multor narațiuni trecătoare. Dar istoria acestor povești nu poate fi limitată cu ușurință la această perioadă de timp îngustă. Aceste narațiuni nu pot fi asociate nici unei singure școli, regiuni sau rase ale scriitorilor.

Pornind de la afirmația lui Mary Helen Washington că trecerea este „un simbol sau o metaforă a eliberării pentru femei” și „o formă obscenă a mântuirii” (Washington 1987: 164), am considerat pozițiile autorizate luate de Judith Berzon, F. James Davis, Hazel Carby, Judith Butler și Valerie Smith. Personajul care trece reprezintă o refuzare a distanței neîncetate dintre „negru” și „alb”. Acest personaj, deseori definit de invizibilitate, devine evidentă prin traficul dintre ceea ce este

adesea conceput ca două lumi polarizate. În mișcarea de pe linia de culoare, invizibilitatea devine subiectul, preocuparea vizibilă a acestor autori.

PARTEA A DOUA: „Fiind negru sau alb sau ambele: Cultura americană și metafora trecerii” (*Being black or white or both: the American culture and the metaphor of passing*) reprezintă dimensiunea analitică a tezei noastre și acoperă diferite cazuri de „trecere”, așa cum se regăsesc în ficțiunea, drama și filmul american, și se referă la titluri selectate din literatura Sudului. Astfel, *Autobiografia* lui James Weldon Johnson (1912), *Cane* de Jean Tomer (1923), *Black Boy* de Richard Wright (1945), *Invisible Man* de Ralph Ellison (1952) și *Autobiografia domnișoarei Jane Pitman* de Ernest Gaines (1971) documentează istoric uniformitatea și diferențele dintre tratamentele scriitorilor negri sudici din sud. O analiză specială este dedicată genului *blackface minstrelsy* (interpretarea artistică a Americii prin negritudine), cu accent pe o dezvoltare neobișnuită: o povestire transformată într-o piesă transformată într-un film, *The Jazz Singer*, un exemplu frapant al „trecerii” rasiale, culturale și religioase. Alte exemple sunt „The Diamond as Big as the Ritz” de Fitzgerald, *The Boat Show* de Edna Ferber, sau romanul lui Wallace Thurman *Infants of Spring* care arată aceleași neliniști în privința trecerii. Romanul lui William Faulkner *Light in August* este discutat amănunțit din punctul de vedere al trecerii, în timp ce piesa de teatru a lui David Henry Hwang din 1988, *M. Butterfly* (transformată și într-un film), este analizată ca un exemplu de trecere de gen. Ultimul capitol ridică vălul depe fața grupului etnic arabo-american și identifică alte exemple de trecere rasială și culturală care definesc vizibilitatea crescândă a acestei comunități etnice majore în peisajul american.

Capitolul 5: Colorat, ex-colorat sau „negritudinea negritudinii” (*Colored, ex-colored, or the Blackness of Blackness*) este o incursiune amplă în ficțiunea de trecere a Sudului American și pornește de la premiza că proza sudistă afro-americană își avea geneza în narațiunile despre viețile afro-americanilor care au scăpat de existența de sclav iar convențiile scrierilor sclavilor au fost continuate de alți scriitori precum Mark Twain și William Dean Howells. Am dedicat un spațiu generos autobiografiei lui James Weldon Johnson *The Autobiography of an Ex-Colored Man* care combină elemente ale modului autobiografic, metafora mulatului tragic și motivul de trecere și, ca și *The Autobiography of Miss Jane Pitman* de Ernest Gaines, dovada extinderii metaforei de către scriitor pentru a include, pe lângă protagonistul titlului, un mare grup de afro-americieni pe linia de culoare, obligați să treacă din cauza represiunii rasiale și sociale. Există o

legătură strânsă între personajul lui Johnson, personajul Kabnis al lui Jean Toomer și bărbatul invizibil al lui Ralph Ellison: toți sunt orfani spirituali și culturali prin faptul că sunt despărțiți de trecutul și tradițiile lor, nu se pot împăca cu moștenirea lor neagră sudistă, iar negrii nu pot deveni parte a culturii mainstream. Cu toate acestea, toți trei sunt atrași de rădăcinile moștenirii lor din Sudul Negru. Romanul lui Claude McKay, *Home to Harlem* și *Nigger Heaven* de Carl Van Vechten – prin personaje, intriga și descrierile lor – reușesc să dezmembreze vechiul binar alb-negru și să instaleze viziunea esențialistă asupra „rasei”.

Romanul de trecere se conformează codurilor narative restrictive și nu subminează ideologia rasistă, deoarece protagonistul suferă în mod intens la gândul de a descoperi sau de a fi descoperit ca afro-american: a trece înseamnă a rămâne neobservat, a tăcea și a face invizibilă identitatea neagră pentru a oferi prerogative identității albe. La suprafață, reprezentarea și studiul caracterului mulatto se potrivesc perfect în contextul Renașterii din Harlem. Mai mulți autori o utilizează ca simbol al medierii, al explorării interrasiale. La granița a două culturi, două moșteniri, două lumi, mulatto-ul face posibilă credința în includerea patrimoniului afro-american în societatea albă și rasistă, aspiră chiar la o anumită egalitate rasială. Soarta sa, deși este deja planificată, permite totuși coexistența a două rase antagoniste și sugerează o posibilitate de dialog între ele.

În concluzie, putem spune că o mare parte din atenția conștientă și inconștientă asupra culorii a dus la narațiuni care au pus presiune pe modurile vechi de gândire. S-ar putea chiar afirma că „rasa”, desprinsă din metonimiile sale sigure și simpliste (alb-negru), a început să arate semne de a fi o construcție. Deși „rasa” a continuat să însemne diferența, în ciuda perturbării nomenclaturii consensuale și a întreruperii vechii scheme binare de culoare, narațiunile „trecerii” au dezechilibrat și mai mult viziunea esențială asupra „rasei”. Numarul mare de povestiri scrise între războaiele mondiale manifestă cu siguranță predilecția modernistului pentru ambiguități, dar interesul specific față de ambiguitatea rasială este o obsesie distinctă americană.

Capitolul 6: „Trecerea și călătoria mistică în căutarea libertății” (*Passing and the mythical journey in search of freedom*) continuă analiza din capitolul precedent. Teoretic, scopul strategiei de trecere ca formă de rezistență împotriva segregării rasiale este de a profita de avantajele rezervate albilor, dar are și un sens politic foarte puternic, deoarece dezvăluie incapacitatea

societății albe de a-și asigura obiectivele segregationale. Mai mult decât atât, ea arată în mod clar că segregarea este, în primul rând, o scindare simbolică a cărei „trecere” trădează contingență. Politica afro-americană ridică apoi întrebarea decisivă: în cazul în care ciocnirea simbolică nu poate împiedica trecerea frontierelor pe care le instituie, atunci care este puterea sa reală? O scindare simbolică dă subiectului un anumit număr de posibilități de identitate în relația sa cu criteriul de măsurare. Rezultă ca o consecință imediată că nu permite toate pozițiile de identitate. În locurile de excludere, corpul nu mai poate fi simbolizat, ca singularitate cu care se confruntă celălalt. Transgresiunea sau trecerea frontierelor este, în sine, unul dintre aceste locuri care permite, ca o explorare posibilă, să le dezvăluie.

Romanul *Passing*, scris de Nella Larsen, se referă la prietenia dintre două femei negre, Clare și Irene, dintre care Clare trece drept albă și se căsătorește cu un om alb bogat. Clare, care încă face parte din lumea albă, se întoarce la Harlem și îi cere prietenei să o recunoască drept negresă. Nu există o relație simbolică, alta decât identitatea segregată din Harlem, unde o femeie neagră ar putea simboliza existența unei alte femei negre. Romanul lui George S. Schuyler, *Black No More*, îi invită pe cititor la o lectură socială, precum și la o reflecție intelectuală. Tema romanului este aceea a unui proces de depigmentare a epidermei, carei face pe foștii negri să aibă o piele mai deschisă la culoare decât albi. Deoarece depigmentarea nu este transmisibilă genetic, sexualitatea generează inevitabil probleme deoarece nașterea unui copil negru, rodul iubirii a două persoane albe, se scufundă în haos într-o societate restructurată în jurul unei noi ierarhii: gândirea rasială nu este văzută în diferența fizică reală, ci în legătură cu Altul și cu diferența percepută. Volumul autobiografic *Running a Thousand Miles for Freedom; Or, the Escape of William and Ellen Craft from Slavery* scris de Mary și William Craft se referă la jocul de ambiguități care însoțesc orice act de trecere și este un bun exemplu de dublă trecere rasială și de genul de către autori. În narațiunea soților Craft despre robie și evadare, termenii de dorință și de putere (bărbat / femeie, alb / negru, maestru / sclav și soț / soție) au devenit la fel de dezamăgitor de confuzi ca în cea mai complicată comedie de maniere.

Capitolul 7: „A trece drept negru, sau chipul alb înnegrit, în oglinda rasială” (*Passing for Black: The Blackened White Face in the Racial Mirror*) mută accentul asupra unui alt exemplu de trecere a trecerii la negru – așa cum este exemplificat de fenomenul negru al spectacolelor de gen *minstrelsy*, o expresie artistică a dramei americanizării. Aproape un secol înainte de publicarea

colecției de povestiri *Tales of the Jazz Age* („Povestiri ale erei jazzului”, 1922) a lui Fitzgerald, genul popular negru *minstrelsy* – considerat, în general, prima formă distinctă de teatru american – a cunoscut o creștere rapidă a atenției populare, cu o dezbatere care a urmat asupra importanței sale ca manifestare artistică națională. Un exemplu interesant al acestei tendințe artistice este ceea ce am putea numi „fenomenul Al Johnson”: un muzical cu Al Johnson („Robinson Crusoe, Jr. ”) l-a inspirat pe Samson Raphaelson să publice o scurtă poveste („The Day of Atonement”) pe care a transformat-o într-o piesă („The Jewish Singer”) și care a devenit în cele din urmă scenariul pentru *The Jazz Singer*, un film muzical. Acesta nu manifestă o ideologie simplă, rasistă sau non-rasistă, dar insistă asupra caracteristicilor evreiești și negre. *The Jazz Singer* este doar prototipul acelor narațiuni care evidențiază masca neagră ca o modalitate de a reprezenta americanismul. Este o narațiune care nu grefează, pur și simplu, povestea americană de succes (*rags-to-riches*, de la zdrențe la bogăție) pe o poveste de asimilare rasială și religioasă. „Rasa” se articulează în mod complex cu economia narațiunii, promovând „negritudinea” în timp ce retrogradează „evreimea”. Mai mult, filmul răspunde la întrebarea dacă evreii americani se identifică într-adevăr cu situația afro-americanilor, purtând masca neagră pe scenă, sau aceasta este doar o manifestare a rasismului, ca „o formă de exploatare a culturii negre care a permis evreilor să se situeze ca membri ai majorității albe”. Ideologiile conflictuale pot fi resimțite în încercarea narațiunii de a se identifica cu cultura afro-americană, în timp ce nu-și poate imagina subiectul afro-american. S-ar putea să ne imaginăm forța difuză a culturii americane, cu atracția sa pentru iconografia afro-americană afirmându-se pe conștiința individuală.

În „The Diamond as Big as the Ritz”, F. Scott Fitzgerald sugerează că miturile despre condiția de negru îi bântuiau concepțiile sale despre istorie, America și fanteziile. Naratorul nu participă la preocupări rasiste, niciun personaj nu funcționează pentru a contesta ipotezele rasiste și chiar Fitzgerald, deja renumit în momentul în care începe să scrie această poveste, scapă de responsabilitate cu sfârșitul său evaziv. Spre deosebire de juxtapunerea de rasă și etnie, cântece și rugăciune, din *The Jazz Singer*, „Diamantul cât de mare ca Ritz” înlocuiește pur și simplu o indulgență pentru alta, o fantezie pentru alta. Deși Fitzgerald nu înregistrează același interes în rasă ca mulți dintre contemporanii săi, „The Diamond as Big as Ritz” sugerează cum miturile de negru bântuiau concepțiile sale despre istorie, America și fantezie.

În *Show Boat*, Edna Ferber face primul pas în îndepărtarea măștii de pe chipul negru, concentrându-și atenția asupra măștii. Ea manifestă aceleași dorințe și neliniști în privința negării, deși Ferber, a cărei operă a manifestat întotdeauna o poziție liberală, s-a luptat să înțeleagă propriul ei rasism inconștient în lucrările ulterioare. *Show Boat* oferă un document bogat și subtil al impulsurilor și ideologiilor conflictuale care deseori se desfășoară într-o singură narațiune. *Infants of Spring*, de Wallace Thurman, prezintă cea mai profundă critică a „impersonării”, privind măștile purtate atât de negri, cât și de albi. Concepția lui Thurman cu privire la termenii de confesiune se transformă din nou în interacțiunea alb-negru. Spre deosebire de acele narațiuni examinate mai devreme, ideea de a „realiza negritudinea” aici sugerează lucruri destul de diferite: prostituția, mai degrabă decât divertismentul; trecutul, mai degrabă decât viitorul; mai degrabă dystopia decât utopia; mai degrabă Harlem, decât America. În romanul lui Thurman, negritudinea se manifestă cu riscul nu numai al unui simț al identității, ci a vieții în sine. *Infants of Spring* neagă visul american și refuză să joace rolul negritudinii pentru acest mit avar al Statelor Unite.

Capitolul 8: „Neliniștile unei culturi – noi dimensiuni ale trecerii” (*The anxieties of a culture: new dimensions of passing*) transferă analiza către problema diferenței sexuale care, după Luce Irigaray, este principala problemă care definește aceste timpuri. Susținem că narațiunile de trecere, fie că sunt prin disimulări rasiale sau de gen, oferă o perspectivă asupra anxietăților dominante ale unei culturi. Romanul *Light in August* de William Faulkner este rezultatul unei conștiințe naționale a trecerii, o conștiință bazată pe ficțiune și faptă, un discurs care provine atât din majoritatea dominantă, cât și din cea a minorităților. Ignoranța protagonistului cu privire la moștenirea sa rasială nu este doar un element al intrigii, ci tema și teza romanului. Protagonistul lui Faulkner nu inițiază pur și simplu povestea familiară a încălcării rasiale, ci reiterează povestea și mai familiară a stereotipurilor „primitivul exotic”, „negrul brută” și „tragicul mulatto”, enunțate și subliniate foarte clar de Sterling Brown în eseul său din 1933, *Negro Character As Seen By White Authors*. Romanul *Light in August* urmărește, așa cum a subliniat însuși Faulkner, tragedia neștiinței. Pe lângă tragedia familială a inumanității albe față de americanii afro-americani, această tragedie se simte, de asemenea, în ușurința cu care zvonurile și presupunerile sunt suficiente în mod constant atunci când există un fapt necunoscut.

Piesa lui David Henry Hwang din 1988, *M. Butterfly*, a fost aleasă ca exemplu de trecere de gen, alta decât *Autobiografia* lui William and Ellen Craft, *Running a Thousand Miles for Freedom*. În acest caz, dramaturgul chinez american David Henry Hwang subminează două stereotipuri distincte în *M. Butterfly*, portretizând o inversare a rolurilor. Spre deosebire de nenumăratele romane, piese și filme care au fost examinate până acum, *M. Butterfly* ne focalizează nu pe individul care trece, ci pe Gallimard, nebunul. *M. Butterfly* este desemnat un joc politic, iar Hwang intenționează să-și radicalizeze povestea sursă în esența ei și să sondeze ideile sau spațiul imaginat dincolo de poveste. Problema protagonistului este că nu poate evita stereotipia imaginii femeii japoneze pe care o vede pe scenă, iar acest lucru explică faptul că el nu recunoaște sexul real al persoanei care o impunează pe Cho-Cho-san și care reușește să mențină cu succes iluzia în mintea lui Gallimard.

În multe privințe, presupunerile noastre culturale despre rasă și sex ne determină să ajungem la concluzia că drama de trecere rezultă în mod inevitabil din construcțiile rigide ale acestor identități. Trecerea este posibilă deoarece definițiile noastre despre rasă și sex se bazează destul de mult pe o ecuație între exterior și interior, fizic și spiritual, pe semne vizuale și lucrări interioare. Trecerea este posibilă deoarece definițiile rasei și sexului se bazează pe binarisme defecte.

Capitolul 9: „Ridicând vălul: arabo-americanul etnic între acceptare și asimilare” (*Lifting the Veil: The Ethnic Arab American Between Acceptance and Assimilation*) a fost sugerat de fondul nostru cultural și etnic, și subliniază poziționarea comunității arabo-americane în America multiculturală și încercarea scriitorilor arabo-americani de a ridica vălul prin scrierile lor despre migrare, dizlocare, asimilare, identități fracturate, și apartenență divizată. Am considerat că este important să menționăm primele povestiri scrise de sclavi vorbitori de limbă arabă și să elaborăm în măsura în care conștiința dublă – așa cum a fost formulată de W.E.B. Du Bois – a ajuns să denote trauma suferită de americanii arabi, a căror prezență este percepută ca atare de majoritatea albă și sentimentul acut de invizibilitate pe care arabii din America îl au despre ei înșiși. Arabii americani se luptă pentru reconcilierea culturii americane și arabe pentru a-și asigura poziția în America rasistă, încercând să facă față patrimoniului cultural în noul mediu. Existența lor cuprinde cele două culturi, două identități opuse și dualismul lingvistic. Este o existență cu decădere, care explică dispoziția lor față de improvizație, pentru a combina în final trecutul lor

arab și prezentul american într-o identitate complet nouă, arabo-americană. Pentru exemplificare, am ales romanul lui Laila Halaby, *Once in a Promised Land*, care dă voce acestei comunități respinse, care nu înțelege pentru ce este criticată, prinsă în imaginile caricaturii care îi sunt atașate. Prin integrarea lui Jassim și Salwa în acest mod de viață american, cu siguranță mai mult autoproclamată decât adevărată, Halaby aruncă și mai multă lumină asupra impactului din 11 septembrie asupra comunității arabo-americane. Deoarece, în ciuda gradului de americanitate la care par să fi ajuns, după atacurile din 11 septembrie 2001 originea lor va predomina în gândirea oamenilor din jurul lor. Promisiunea unei Americi incluzive, care integrează minoritățile arabe și musulmane, se dovedește a fi greșită, pentru că opinia occidentală este impregnată de o construcție a Celuilalt, care nu este niciodată reală, o performanță reificatoare care o exclude, o lasă în afară. Laila Halaby trasează o paralelă între lumea occidentală și cea estică, a cărei condiții sociale de sărăcie sunt împărtășite pe scară largă. În acest sens, sugerează într-un mod circular că atacurile asupra World Trade Centre, asimilate rapid de extremismul religios, se pot datora și unei reacții indirecte la această creștere gravă a sărăciei mondiale, a cărui extremism ar fi doar o simptomă. În căutarea reconcilierii diferitelor stări de alteritate, Laila Halaby intercalează în nararea ei limbile, procesele narrative, mitologiile celor două culturi din care provine, făcând astfel parte dintr-o tradiție postcoloniană de scriere a minorităților. Halaby juxtapune folclorul și mitologia arabă cu tradiția basmului occidental pentru a aduce împreună Estul și Occidentul, pentru a le face să vorbească în loc să se opună acestora. După cum sugerează titlul său, *Once in a Promised Land* se joacă cu convenții de basm în care statul Arizona simbolizează un Eldorado pentru tânărul imigrant iordanian, această Țară Promisă în care au venit. Preocupați de căutarea succesului, protagoniștii se confruntă cu obstacole care le stau în cale: 11 septembrie, suspiciuni, rasism, accident, avort spontan, adulter, etc., și se străduiesc să-și facă viața un basm, dar totul se va dovedi iluzoriu, ultimele fraze ale romanului confirmând acest eșec, și deconstruind mitul visului american.

În romanul *West of the Jordan*, Laila Halaby ilustrează una dintre posibilitățile de negociere a culturii operate de subiecți diasporici și oferă o dezbatere mai mult decât necesară despre abordarea feministă arabo-americană și situația femeilor din diasporă, care definesc elemente ale modului în care obiceiurile țărilor lor de origine sunt perpetuate: în timp ce se simt întărite de tradițiile lor, le pot și abandona dacă simt că astfel de tradiții nu se încadrează în strategiile lor de

supraviețuire. Perspectivele distincte aduse de cele patru naratoare / personaje implică chestiuni de identitate și de poziționare din partea acestora, undeva între două lumi diferite, deoarece acestea sunt produsele a două culturi virtuale distincte: cultura arabă și cultura Statelor Unite. Hala, naratoarea de origine iordaniană, are un contact intens cu cultura americană, deoarece în Statele Unite a trăit în timpul adolescenței. Modul în care operează în cadrul romanului iluminează medierea culturală ca o problemă fundamentală atunci când vine vorba de imigranți: echilibrul dintre cele două lumi de care aparține, fără a respinge nici una din cele două aspecte ale identității sale segmentate: fațeta arabă și cea americană. Hala se întoarce în Iordania și această apropiere de cultura de origine și reevaluarea ulterioară a hibridismului ei o determină să caute un punct de contact care să permită un minim de echilibru între cele două talere ale balanței biculturale, atenuând disconfortul pe care îl resimt mulți subiecți diasporici. Romanul descrie nu numai modul în care experiența diasporei este intercalată cu problemele de gen, dar subliniază, de asemenea, că feminismul arab este acceptabil sau chiar alimentat de biculturalism.

În loc de Concluzie (*Instead of a Conclusion*) am ales un fragment din romanul lui Ishmael Reed, *Japanese by Spring* (1993), în care scriitorul afro-american oferă cititorilor săi o imagine a Americii multiculturale, multietnice, diferită de cea în care diferențele dispar, pentru a face loc unui Homo Americanus. Romanul este o abordare surprinzătoare a unui număr de aspecte care au preocupat atât critici literari, cât și cercetătorii: colonialismul și postcolonialismul, genul și rasa, afrocentrismul și eurocentrismul, etnia și cultura, minoritatea și majoritatea, linia de culoare și conștiința dublă. Toate acestea ar putea fi, de fapt, cuvintele cheie și punctele de plecare ale oricărei abordări a scrisului etnic american în contextul mai amplu al literaturii americane.